

Slots- og Kulturstyrelsen
Hammerichsgade 14
1611 København V

Historiske Huse
Borgergade 111
1300 København K

Tlf. 45 57 12 22
sekretariat@historiskehuse.dk
www.historiskehuse.dk

Den 5. september 2025

Historiske Huses høringssvar til forslag til 16 nationale kulturmiljøer

Tak for muligheden for at kommentere ekspertudvalgets udkast til rapport 'Udpegning af nationale kulturmiljøer i Danmarks byer fra Middelalderen til midten af 1800-tallet' af 9. maj 2025.

Vi bifalder initiativet. Det er en vigtig opgave at udpege og dermed skabe bevidsthed om, at en del af Danmarks bymiljøer har national betydning, og at de derfor bør beskyttes tilsvarende.

Den anerkendelse og stolthed, som en udpegning medfører både lokalt og regionalt, har en positiv effekt, som ikke må underkendes. Det betyder noget for de lokale borgere, politikere og erhvervsliv, at deres gode arbejde med at bevare bymiljøerne bærer frugt og kan motivere og inspirerer dem og andre til at holde fokus på bevaringssagen.

At udpege bymiljøer fra den førindustrielle periode er en god begyndelse, men initiativet bliver uinteressant, hvis det kun begrænses til denne periode. Der bør også fokuseres på kulturmiljøer fra fx perioden 1870-1930 og modernismens periode. Vi vælger derfor at anse ekspertgruppens forslag til udpegning af 16 kulturmiljøer af national interesse som et pilotprojekt. Et pilotprojekt som skal teste metode til udpegning og forvaltningsmodel mm. forud for en mere langsigtet indsats med udpegning af alle Danmarks kulturmiljøer af national interesse.

Historiske Huse fremsendte til ekspertgruppens arbejde i brev af 9. januar 2024 en række kvalificerede eksempler på førindustrielle bymiljøer af national interesse, se en nærmere gennemgang i bilag 1. Vores lister demonstrerer, at forslaget om de 16 kulturmiljøer ikke giver mening isoleret set.

Endelig må vi forstå det således, at de af staten udpegede kulturmiljøer af national interesse også forvaltes og understøttes af staten - som tilfældet er med de fredede bygninger. Vi forventer derfor, at initiativet følges op af en juridisk og økonomisk ramme, der tydeliggør statens rolle og ansvar.

Med venlig hilsen

Birthe Luel
Direktør

Historiske Huse er et formaliseret samarbejde mellem

Bygnings Frednings Foreningen BYFO (cvr 88628411) og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr 25010078)

Bilag 1

Fremsendt til ekspertgruppen:

Historiske Huses eksempler på førindustrielle bymiljøer af national interesse:

- Prioriteret liste med 15 bymiljøer <https://historiskehuse.dk/wp-content/uploads/2024/09/09.01.24-Nationale-kulturmiljoeer-1-15-prioriteret.pdf>
- Ikke-prioriteret liste med andre værdifulde købstadmiljøer og særligt værdifulde slotsbyer, skipperbyer og flækker <https://historiskehuse.dk/wp-content/uploads/2024/09/09.01.24-Nationale-kulturmiljoeer-15-30-ikke-prioriteret.pdf>

Historiske Huse eksempler på historiske købstæder, der ikke er relevante:

<https://historiskehuse.dk/wp-content/uploads/2024/09/09.01.24-Nationale-kulturmiljoeer-som-ikke-kan-anbefales.pdf>

Oversigt der sammenholder ekspertgruppens forslag med Historiske Huses eksempler

Ekspertgruppens forslag til 16 nationale kulturmiljøer	HHs liste 1) Prioriteret liste med 15 bymiljøer		HHs liste 2) Ikke- prioriteret liste med øvrige værdifulde kulturmiljøer	HHs liste 3) over historiske byer, der ikke bør omfattes
Dragør	1	København	Dragør	Randers
Ebeltoft	2	Ribe	Christiansfeld	Århus
Fredericia	3	Viborg	Højer	Horsens
Faaborg	4	Helsingør	Aabenraa	Odense
Haderslev	5	Køge	Skagen og Højen (Gl. Skagen)	Næstved
Helsingør	6	Svaneke	Nysted	Roskilde
København	7	Ærøskøbing	Sæby	
Køge	8	Kalundborg	Bogense	
Ribe	9	Haderslev	Ebeltoft	
Ringkøbing	10	Nyborg	Marstal	
Stege	11	Tønder	Assens	
Svaneke	12	Ringkøbing	Mariager	
Sæby	13	Fredericia	Møgeltønder	
Tønder	14	Nakskov	Augustenborg	
Viborg	15	Rudkøbing	Nordby og Sønderho	
Ærøskøbing				